

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

BẢO THỊ DIỆU

**GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN CHỢ MỚI, TỈNH BẮC KẠN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

BẢO THỊ DIỆU

**GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ
NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN
CHỢ MỚI, TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 8.62.01.15

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VĂN TÂM

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong đề tài là trung thực và chưa từng được sử dụng, công bố trong bất kì nghiên cứu nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện khóa luận này đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong đề tài đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 8 năm 2019

Tác giả luận văn

Bảo Thị Diệu

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ và được tạo điều kiện thuận lợi từ nhiều cá nhân và tập thể.

Trước hết tôi xin nói lời cảm ơn chân thành nhất tới người hướng dẫn khoa học – TS. Nguyễn Văn Tâm đã giúp đỡ tận tình và trực tiếp hướng dẫn trong suốt thời gian tôi thực hiện nghiên cứu đề tài.

Tác giả xin chân thành cảm ơn các ý kiến đóng góp và hướng dẫn của các Thầy, Cô giáo Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên trong suốt thời gian học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo, bạn bè đồng nghiệp nơi tôi công tác đã giúp tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn.

Thái Nguyên, ngày 19 tháng 7 năm 2019

Tác giả luận văn

Bảo Thị Diệu

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	vii
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu.....	3
3.2. Phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	3
4.1. Ý nghĩa khoa học	3
4.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	4
1.1 Cơ sở lý luận về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	4
1.1.1. Cơ cấu kinh tế và cơ cấu kinh tế nông nghiệp	4
1.1.2. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	9
1.1.3 Nội dung của chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	13
1.2. Cơ sở thực tiễn về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	23
1.2.1. Cơ sở thực tiễn về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông thôn	23
1.2.2. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của một số địa phương.....	25
1.3. Tổng quan các công trình nghiên cứu.....	30
1.3.1. Tổng quan các công trình nghiên cứu ngoài nước.....	30
1.3.2. Tổng quan các công trình nghiên cứu trong nước	31
1.4. Bài học kinh nghiệm rút ra từ tổng quan tài liệu cho huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn.....	33
CHƯƠNG 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	35
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	35

2.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	35
2.1.2. Đặc điểm xã hội	39
2.2 Nội dung nghiên cứu	40
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	41
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	41
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	41
2.3.2. Phương pháp phân tích số liệu	42
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	43
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	44
3.1. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	44
3.1.1. Tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới giai đoạn 2016-2018	44
3.2. Thuận lợi và khó khăn trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới.....	57
3.2. Giải pháp thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	61
3.2.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	61
3.2.2 Một số giải pháp chủ yếu thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Chợ Mới tỉnh Bắc Kạn	69
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	80
1. Kết luận	80
2. Kiến nghị	81
2.1. UBND tỉnh Bắc Kạn	81
2.2. UBND huyện Chợ Mới	81
2.3. UBND các xã, thị trấn trên địa bàn huyện Chợ Mới	81
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	81

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ATTP	:	An toàn thực phẩm
CCKT	:	Cơ cấu kinh tế
CN - TTCN	:	Công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp
CNH, HĐH	:	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
DNNN	:	Doanh nghiệp nhà nước
GDP	:	Tổng sản phẩm quốc nội
GTSX	:	Giá trị sản xuất
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
HTX	:	Hợp tác xã
KH	:	Kế hoạch
KH-CN	:	Khoa học - Công nghệ
KTNN	:	Kinh tế Nông nghiệp
NN&PTNT	:	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
NS	:	Ngân sách
NTTS	:	Nuôi trồng thủy sản
SXKD	:	Sản xuất kinh doanh
TM&DV	:	Thương mại và Dịch vụ
TTCN	:	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	:	Ủy ban nhân dân
XD NTM	:	Xây dựng nông thôn mới

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1. Thực trạng sử dụng đất của huyện Chợ Mới giai đoạn 2016 -2018	38
Bảng 2.2: Tình hình dân số và lao động huyện Chợ Mới.....	39
Bảng 3.1: Cơ cấu giá trị sản xuất trên địa bàn huyện Chợ Mới giai đoạn 2016- 2018	44
Bảng 3.2: Cơ cấu lao động nông thôn huyện Chợ Mới	45
theo ngành nghề giai đoạn 2016- 2018	45
Bảng 3.3: Cơ cấu giá trị sản xuất ngành trồng trọt	47
Bảng 3.4: Cơ cấu diện tích gieo trồng cây lương thực	48
Bảng 3.5: Diện tích và cơ cấu diện tích gieo trồng cây công nghiệp	49
Bảng 3.6: Tình hình chăn nuôi của huyện Chợ Mới giai đoạn 2016-2018	51
Bảng 3.7: Cơ cấu giá trị sản xuất nông nghiệp theo thành phần kinh tế	55
Bảng 3.8: Những thuận lợi trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới.....	58
Bảng 3.9: Những khó khăn trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới.....	59

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

Tên tác giả: Bảo Thị Diệu

Tên luận văn: ***Giải pháp chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn***

Ngành: Kinh tế nông nghiệp Mã số: 8.62.01.15

Tên cơ sở đào tạo: Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên

1. Mục tiêu của đề tài

1.1. Mục tiêu chung

Nghiên cứu thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn. Qua đó, đề ra các giải pháp góp phần thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- Hệ thống hóa vấn đề lý luận, thực tiễn về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.

- Đánh giá được điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội trên địa bàn huyện Chợ Mới liên quan đến chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp

- Phân tích thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn. Tìm ra thuận lợi, khó khăn trong quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp tại huyện Chợ Mới giai đoạn 2016-2018.

- Đề ra những giải pháp nhằm thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện giai đoạn 2020- 2025.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

2.1. Đối tượng nghiên cứu

Vấn đề chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn.

2.2. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi về không gian: Đề tài được nghiên cứu trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn

- Phạm vi về thời gian: Đề tài tiến hành nghiên cứu thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trong giai đoạn 2016-2018.

3. Kết luận

Huyện Chợ Mới là huyện có điều kiện tự nhiên, kinh tế-xã hội thuận lợi cho chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp. Trên thực tế, chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới đang diễn ra mạnh mẽ.

Trong thời gian qua, chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Chợ Mới đã đạt được những thành tựu khá toàn diện, thể hiện trên các lĩnh vực. Nền kinh tế tăng trưởng khá, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tăng dần tỷ trọng công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, dịch vụ; giảm dần tỷ trọng nông, lâm, ngư nghiệp. Đến thời điểm này, huyện Chợ Mới đã có 60/82 chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội đạt và vượt kế hoạch đề ra. Tốc độ tăng trưởng kinh tế hằng năm của huyện đạt hơn 7%. Thu nhập bình quân đầu người năm 2018 là 24,3 triệu đồng, tăng 4,4 triệu đồng so với năm 2016. Huyện đã có 2 xã đạt chuẩn quốc gia về nông thôn mới. Đến cuối năm 2018, tỷ lệ hộ nghèo giảm còn 18,69%, Huyện đã hình thành được một số vùng chuyên canh sản xuất theo hướng hàng hoá với các cây trồng chủ lực như hồi, quế, chè, mía, cam, quýt...Thành tựu đó đã tạo nên sự chuyển dịch cơ cấu kinh tế ngành nông nghiệp của vùng theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Đồng thời góp phần nâng cao đời sống cho nhân dân nói chung, cư dân địa bàn nông nghiệp nói riêng ở huyện. Mặc dù đã có sự chuyển dịch tương đối rõ nét, song nhìn chung những thành tựu đã đạt được chưa tương xứng với tiềm năng vốn có của huyện, vẫn còn những hạn chế nhất định. Những hạn chế đó do nhiều nguyên nhân, cả khách quan và chủ quan nhưng chủ yếu vẫn là nguyên nhân chủ quan.